

KATIJA BOGDANIĆ

“PRILAGODBA: IZMEĐU NEPOZNATOG I DOMA”

Mlada hrvatsko-američka umjetnica Katija Bogdanić zagrebačkoj se publici predstavlja izložbom „Prilagodba: između nepoznatog i doma“ koju postavlja u sklopu istoimenog diplomskog rada u Galeriji Šira.

Katija je rođena u Zagrebu, no veći dio svog života provela je Sjedinjenim Američkim Državama. Odluka od preseljenja, odnosno, povratku u rodni grad bila je svojevrsan „okidač“ da potisnute emocije, pitanja i dvojbe o vlastitom identitetu izađu na površinu. Naime, ova umjetnica priznaje da se nikad u potpunosti nije osjećala Amerikankom, jer roditelji su je odgajali kao Hrvaticu. Istovremeno, nikad se sasvim nije osjećala ni Hrvaticom, jer okruženje u kojem je odrastala bilo je američko. Ovo „dvojno“ bivanje, koje je Katiju sprječavalo da definira sebe kao Hrvaticu ili Amerikanku te koje joj nije dozvoljavalo da nacionalni identitet veže uz „ovdje“ ili „ondje“, autorica naziva bivanjem u „međuprostoru“. Taj inherentno hibridan međuprostor karakterističan je za iseljenike te ljude koji podrijetlom, rasom ili religijom istovremeno pripadaju dvjema kulturama – onoj po ocu i onoj po majci. Američko-indijski književni teoretičar Homi K. Bhabha, govoreći u kontekstu postkolonijalne kritike, takav je „međuprostor“ nazvao „trećim prostorom“. Treći prostor egzistira na krhkim temeljima nesigurnosti, no kroz rastakanje onog poznatog, u svojoj neprepoznatljivosti, otvara se novim značenjima i reprezentacijama. Prostor je to kulturološkog susreta i „pregovaranja“ koje rezultira hibridnošću, smatra Bhabha. U kontekstu kolonijalne kritike takav susret proizvodi novu paradigmu koja podriva dominaciju jedne kulture u odnosu na onu drugu, dekonstruirajući na taj način binarne opozicije kreirane kako od društva, tako i od ljudskog uma koji ih podsvjesno registrira od najranijeg djetinjstva. Prevladavajući te binarne opozicije, „treći prostor“ u svojoj srži inzistira na ultimativnoj tolerančnosti prema svemu različitom. Prostor kojeg Katija Bogdanić naziva prostorom „između nepoznatog i doma“ ne govori o nekom stvarnom, fizičkom prostoru „doma“ i „nepoznatog“, niti, kao što bismo iz naziva mogli pomisliti, o putovanju od jednoga ka drugome. Nije ovdje toliko

riječ niti o skućivanju pri povratku u rodni grad, koji će od nepoznatog, možda, postati domom. Katija svojom izložbom pripovijeda o jednom prostoru koji u svojoj suštini nije onaj fizički. Treći se prostor naše umjetnice nalazi u mašti i kao takav, ne podrazumijeva neku fiksnu poziciju. On je fluidnog karaktera, a pronalazimo ga u vječitom činu traganja. Obilježavaju ga ambivalentni osjećaji čežnje za pripadanjem i uzmicanjem pred istima. Ti se ambivalentni osjećaji mogu iščitati i u radovima Katije Bogdanić izloženima u galeriji Šira.

Stavljajući motive spilje i krova u jukstapoziciju, umjetnica nam sugerira kako oba ova simbola mogu imati slične, no i sasvim različite konotacije. I dok spilja, pa tako i krov nad glavom, predstavljaju kakav-takav zaklon i određenu sigurnost, kuću gradimo kako bismo negdje ostali, pustili „korijenje“. Spilja će, pak, uvijek biti pomalo divlji dio prirode te kao takva simbolizirati onaj mračni, neistraženi prostor u nama samima kojemu se, bježeći od njega, uvijek ponovno vraćamo. Prostor je to Foucaultove heterotopije – svijeta unutar svijeta, drugačiji od onoga izvan njega, kojeg zrcaleći deformira, kreirajući njegovu izmaštanu virtualnu sliku. Prostor između nepoznatog i doma, tako postaje prostorom traganja za nama samima. Putovanje je to kroz osobnu podsvijest i suočavanje s vlastitim strahovima, predrasudama, čežnjama ili nesigurnostima. Jer jedino ćemo obračunavanjem s istima uistinu „pronaći dom“ izgrađen na temeljima tolerancije prema različitostima, dom koji će, uvijek iznova izmicati definiranju, određivanju ili stvaranju kalupa, te na taj način podrivati svaki pokušaj kreiranja nekih novih binarnih opozicija i nejednakosti.

Mirna Rul

O AUTORICI:

Katija Bogdanić rođena je 1994. u Zagrebu. Živjela je u SAD-u od 1997. Završila je preddiplomski studij na Oregon College of Art and Craft u Portlandu 2019. U Hrvatsku se vraća kako bi upisala diplomski studij na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je diplomirala na Slikarskom odsjeku 2021. godine. Dobitnica je posebne nagrade žirija na studentskoj izložbi u Hoffman Gallery (Portland, Oregon). Živi i stvara u Hrvatskoj.

KATIJA BOGDANIĆ

“PRILAGODBA: IZMEĐU NEPOZNATOG I DOMA”

07/10/2022-20/10/2022

Galerija Šira

POPIS RADOVA:

Portret doma 2
60 x 50 cm
akrilik, platno
2022.

Untitled
60 x 40 cm
akrilik, platno
2022.

Serija prilagodbe 2
40 x 30 cm svaka
akrilik, platno
2022.

Untitled
100 x 70 cm
akrilik, platno
2022.

Untitled
100 x 100 cm
akrilik, platno
2022.

Homebody
120 x 80 cm
akrilik, platno
2020.

Untitled
120 x 80 cm
akrilik, platno
2021.

Dom kao nasljeđe
40 x 40 cm svaka
akrilik, platno
2022.

Unutarnji odraz
80 x 120 cm
akrilik, platno
2022.

Serija prilagodbe 1
40 x 30 cm svaka
akrilik, kreda, platno
2020.

Kuća iz snova kao san na javi
80 x 60.5 cm
akrilik, platno
2021.

Središte bivanja
70 x 100 cm
akrilik, platno
2021.

Pomak
140 x 100 cm
akrilik, platno
2021.

Portret doma
40 x 50 cm
akrilik, platno
2022.

Izložba je financirana sredstvima Ministarstva kulture i medija RH i Gradskog ureda za kulturu Grada

galerija

ŠIRA

Preradovićeve 13
HR - 10 000 Zagreb
pon-pet: 9-16 h, 18-20 h
sub: 11-16 h

Grad Zagreb

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti
University of Zagreb
Academy of Fine Arts

NAKLADNIK Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti, Ilica 85, Zagreb, www.alu.unizg.hr • ZA NAKLADNIKA red.prof.art. Tomislav Buntak, dekan ALU • VODITELJICA GALERIJE: Korana Littvay, mag.hist. art. ,kustosica izložbe • GRAFIČKO OBLIKOVANJE Nikolina Žabčić, mag. art. • TISAK ARS Kopija d.o.o. • NAKLADA 50 kom • www.shira.alu.hr • www.facebook.com/GalerijaShira

